

မိမိ၏ ပညာရေး
(ချော့ကွက်)

တစ်နှစ်တစ်နှစ်
နှစ်နှစ်နှစ်နှစ်
အခြားဝတ္ထုတိုများ

စာရေးသူရဲ့ အမှာ စာ

အားလပ်ချိန်ရလာခဲ့သည် နှင့် အမျှ စာအုပ်ဆီကို ပြေးပြေးမြင်နေမိခဲ့ခြင်းမှာ တစ်နေ့နေ့ တစ်ချိန်ချိန်ရောက်လာလျှင် ကျွန်တော်၏ သွေးသားထဲသို့ စာပေစိတ်တွေ ကိန်းဝပ်သွားလိမ့်မည်ဟု ထိုအချိန်ကာလတို့၌ မတွေးမိခဲ့။ စာဖတ်ချင်ရုံသက်သက်ဖြစ်မည်ဟု သာ ထင်မိခဲ့၏။ အကယ်၍ ကျွန်တော်၌ လုံလောက်သည့် စာဖတ်ချိန်များ ပို၍ ပို၍ ရမလာဖြစ်ခဲ့လျှင်လည်း ခုချိန်ထိပင် စာဖတ်ပရိသတ်စစ်စစ်တစ်ဦးသာ ဖြစ်လာနိုင်သည် ကလွဲ၍ တခြားမရှိနိုင်။ ၈၈ အရေးအခင်းကြီးကို ကျွန်တော်ပက်ပင်းတိုးခဲ့ရ၏။ ထိုအချိန်၌ ကျွန်တော်သည် မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ် ။ အလုပ်အကိုင်လည်း မလုပ်ရ။ အချိန်အတော်ကြာကြာ ကျောင်းတွေလည်း ပိတ်ထားခဲ့ရ။ အချိန်တွေအားနေသည် ။ ထိုအချိန်၌ အိမ်မှာ ရှိသမျှစာအုပ်များကို ဖတ် ဖြစ်၏။ ကျောင်းပိတ်ရက်များမှာ ထပ်မံရှည်ကြာပြန်၏။ အိမ်၌ ရှိသော စာအုပ်များမှာ ဖတ်၍ ကုန်လေပြီ။ ဆွေမျိုးတော်စပ်သူများ အိမ်မှ ဝတ္ထုစာအုပ်များ နှင့် မဂ္ဂဇင်းများကို ငှားဖတ်တော့၏။ စာသင်ချိန်မရှိသလောက်၌ စာမေးပွဲဖြေရသေး၏။ စတုတ္ထတန်းစာမေးပွဲကို မနက်တစ်ကြိမ်၊ ညတစ်ကြိမ်ဖြေခဲ့ရသည် ။ ထိုနောက် မကြာမီ ကျောင်းတွေပိတ်ပြန်ပြီ။ ဆွေမျိုးသားချင်းအိမ်တွေက စာအုပ်တွေလည်း အကုန်ဖတ်ပြီးသလောက်ပင်။ ထိုကြောင့် ဆရာ၊ ဆရာမများ အိမ်၌ ရှိသော စာအုပ်တွေကိုပါငှားဖတ်ခဲ့၏။

ဆယ်တန်းဖြေပြီးသည် အထိ ထိုသို့ကျောင်းတွေ ပိတ်လိုက်ဖွင့်လိုက်နှင့် နှစ်တွေအတော်လေးကြာလာသည့် အခါ စာရေးဆရာတွေလည်း အတော်လေးစုံအောင်ဖတ်ဖြစ်ခဲ့မိပြီ။ ဆရာမြသန်းတင့်၊ ဆရာသိန်းဖေမြင့် အပါအဝင် ဆရာမဂျူးနှင့် ဆရာမဂျာနယ်ကျော်မမလေးတို့ လည်း ပါ၏။ ကျောင်းစာမကျက်ရသည် နှင့် အမျှ စာအုပ်တွေနဲ့ သာနေခဲ့သည် ။ နောက်ဆုံး လွန်းထားထားနှင့် ရှင်မိုးတို့ လည်း မလွတ်ခဲ့။ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနီငါ့မှာ လူငယ်ဘဝ၌ အကြိုက်ဆုံး ဖြစ်ခဲ့သည် ။ ထိုသို့ မူလတန်းကျောင်းသားဘဝမှ သည် တက္ကသိုလ်တက်ရန်အထိ ကျောင်းတွေမှာ ပိတ်လိုက်ဖွင့်လိုက်။ မှတ်မှတ်ရရဆိုပါမူ ကာရန်ကဗျာများမှ ခေတ်ပေါ်ကဗျာများ သို့ ချိုးကွေ့လာသည် ကိုလည်း စာတွေဖတ်ရင်းနှင့် ပင် သတိထားမိခဲ့၏။ သို့သော် စာဖတ်သက်နုစဉ်အခါမှာ ဖြင့် ထိုခေတ်ပေါ်ကဗျာများကို မတွေးခေါ်နိုင်ဘဲရှိခဲ့သေးသည် ။ ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုများကိုသာဖတ်ဖြစ်ခဲ့၏။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်လောက် ရောက်သည့် အခါမှသာ ခေတ်ပေါ် ကဗျာ၏ နိမိတ်ပုံယူထားမှုတချို့ကို သတိထားမိခဲ့၏။ သို့ပေမယ့် တစ်ပုဒ်လုံးကို မိမိဘာသာပြန်တတ်သလို မြန်မာကဗျာကို ခံစားမှတ်ယူခဲ့လိုက်သည် ။ ထိုနောက် (ခုနှစ်မမှတ်မီ) ကလျာမဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြထားသော ဆရာကိုငြိမ်း(မန္တလေး)၏ ‘အငေး’ ဆိုသည့် ကဗျာအားလုံးဝ ဘာသာမပြန်တတ်ခဲ့။ စာအုပ်အငှားဆိုင်မှ ငှားလာသော ထိုစာအုပ်အားလည်း နားမလည်မချင်း ပြန်မအပ်ဘဲနေခဲ့သည် မှာ သုံးရက်ကျော်ခဲ့၏။ လေးရက်မြောက်နေ့ရောက်မှ မိမိနားလည်သလိုလိုရှိသဖြင့် ပြန်အပ်ခဲ့သည် ။ ထိုကဗျာမှ အသိဉာဏ်အတွေးအခေါ်များ ၊ ကျွန်တော်အတော် ကလေးရလိုက်သည် ။ ၎င်းမှ ကဗျာအသိဉာဏ်စနစ်၊ ကဗျာအယူအဆ၊ ကဗျာအပေါ်ချဉ်းကပ်ပုံ၊ ကဗျာဘာသာစကား၊ နိမိတ်ပုံယူမှု၊ လွတ်လပ်မှု စသည် များကို ရေးရေးလေးမြင်တတ်လာခဲ့၏။ ထိုမှ တစ်

ဆင့် ခေတ်ပေါ်ကဗျာ၏ အချိုးအကွေ့တို့ ဘာကြောင့် မြန်ဆန်လာခဲ့သနည်း စသည် ဖြင့်။ အရာအားလုံးသည် ခေတ်နှင့် စနစ်ကို လက်ညှိုးထိုးပြီး ဝင်လာကြကြောင်းသိလာရ၏။ ထိုခေတ်၊ ထိုစနစ်ထဲ၌ ကာရန်အဖွဲ့များ ဖြင့် ပေါ်တင်ကျစွာ အာဏာရှင်စနစ်ကို လက်ညှိုးထိုးမလွယ်ကူတော့ကြောင်းသိလာရ၏။ လူထုကို ကာရန်များ ဖြင့်တပ်လှန့်၍ အဆင်မပြေနိုင်တော့။ ထို့ကြောင့် ပင် ခေတ်၏ တောင်းဆိုမှုအရ၊ စနစ်၏ တောင်းဆိုမှုအရ ခေတ်ပေါ်ကဗျာအမျိုးအစားများ အရှိန်အဟုန် ကောင်းလာကြောင်းကို သတိထားမိခဲ့လိုက်သည် ။ ၎င်းနောက် ကဗျာဆရာတို့ ၏ ရိုးအီလာသော အရေးအဖွဲ့မှ ငြီးငွေ့လာမှု၊ အချုပ်အနှောင်ကင်းမဲ့လိုစိတ် စသော ကိစ္စတို့ သည် ထိုခေတ်စနစ်များ ၌ ကျွဲကူးရေပါမကဘဲ သိသိသာသာပင် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ကြသည် ကို သတိထားမိခဲ့၏။ ထိုအတောအတွင်း ဆင်ဆာထိသောကဗျာများ အကြောင်းလည်း ကြားလာရ၏။ အမေကဗျာရေးလျှင်ပင် ဆင်ဆာထိနိုင်၏။ ဗိုလ်ချုပ်ကဗျာရေးလျှင်လည်း ဆင်ဆာထိခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ခေတ်ပေါ်ကဗျာများ သည် အတွေးအခေါ်ကို ဦးတည်နေကြောင်း တွေ့လာရ၏။ အာဏာရှင်စနစ်ကို ကဗျာဖြင့် သွယ်ကာဝိုက်ကာ တပ်လှန့်ခဲ့ကြကြောင်းကိုလည်း သိလာရ၏။ ထိုအချိန်ကျမှ မိမိ၏ အသွေးအသားထဲ၌ တော်လှန်ရေးစိတ်တွေ အပြည့်ရှိနေကြောင်း မိမိကိုယ်ကို သတိထားမိတော့သည် ။ ကြက်သီးမွေးညင်းများ ထလောက်အောင်အထိပင် မိမိကိုယ်ကို ကဗျာဖြင့် တော်လှန်လိုသည့် တော်လှန်ရေးရဲဘော်အဖြစ် နေထိုင်သွားနိုင်ဖို့ ကိစ္စကို အတိအလင်း သံန္နဋ္ဌာန်ချမိခဲ့၏။ သို့သော် မိမိအရေးအသားသည် ကာရန်ကဗျာဟန်က မလွတ်သေး။ အားမရ။ ခေတ်ပေါ်ကဗျာတွေ အများကြီး ရေးဖြစ်ခဲ့သည် ။ ဗလာစာအုပ်တွေ များ စွာကုန်သည် အထိ ရေးသော်လည်း မိမိကိုယ်ကို အားမရ၍ မဂ္ဂဇင်းတိုက်သို့ မပို့ဖြစ်။ အတော်အသင့်

အားရလာသောအခါမှ ကဗျာအတိုလေးများ ဖြင့် စမ်းသပ်ပို့ကြည့်မိ၏။
မဂ္ဂဇင်းတချို့ပါ၏။ သို့သော်ကဗျာများကို ပြတ်သိပ်ထည့်သည့် ကဏ္ဍ၌
သာပါ၍ မနှစ်မြို့ခဲ့။ မိမိသွားလိုသည့် လမ်းကြောင်းမှာ ဤမျှမက။
ထို့ကြောင့် ပင် ကဗျာပို့ခြင်းကို ရပ်ဆိုင်း၍ ကဗျာဖတ်ခြင်းကိုသာ ပို၍
အလုပ်လုပ်ဖြစ်တော့သည် ။ ထိုနောက် ရေးခြင်းကိုလည်း တစ်ပါတည်း
ရေး၍ လေ့ကျင့်ခဲ့တော့သည် ။ နောင်တစ်နှစ်ခွဲလောက်ကြာသောအခါမှ
သာ ကလောင်နာမည်ကိုပါ တစ်ပါတည်းပြောင်းလဲ၍ ကဗျာများ
ပြန်ပို့ဖြစ်ခဲ့၏။ မဂ္ဂဇင်းတော်တော်များများကို ဖြန့်ပို့ဖြစ်တော့၏။ ကြိုး
စားအားထုတ်မှုကြောင့် လား၊ ပြင်းပြသည့် ဆန္ဒကြောင့် လား၊ လေ့လာ
မှုကြောင့် လား မပြောတတ်။ ပထမဦးဆုံးပို့သည့် ကဗျာမှာ ‘သရဖူမဂ္ဂဇ
င်း’ ၌ ပါလာ၏။ ကျွန်တော် တအားပျော်ခဲ့သည် ကိုလည်း ဝန်ခံဖို့ ရှိသေး
သည် ။ မောင်ပြည်အေး (ချော့ကွံ) ကလောင်ကို ကျွန်တော်စတင်ခဲ့ပြီးဖြစ်
သည် ။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်ထဲကပို့သည့် ကဗျာမှာ ၂၀၀၃ မတ်လ၌
ပါလာခြင်းလည်း ဖြစ်သည် ။ ထိုနောက် ချယ်ရီ၊ စတိုင်သစ်မဂ္ဂဇင်းများ
၌ လည်း ဆက်တိုက်ဆိုသလို ဖော်ပြခံခဲ့ရသည် ။ မိမိကဗျာများ ပါလာ
သောအခါ ရေးလက်ပါတတ်လာသည် ဟု လည်း ပြော၍ ရပေမည်။ ၂၀
၁၄ ခုနှစ်တွင် ကျွန်တော်ကဗျာများ စတင်၍ စတင်၍ လှိုင်လှိုင်လေးပါ
လာတော့သည် ။ ကျွန်တော်ဆန္ဒအရ ကဗျာတပ်သားဖြစ်ခွင့်ရခဲ့ပြီ။ ကျေ
နပ်ခဲ့ရသည် ။ ထိုမှ တစ်ဖန် ဝတ္ထုတိုများကိုလည်း လေ့လာခဲ့သည် ။ ထို
အချိန်၌ ကဗျာအမျိုးအစားတစ်ရပ်ပြောင်းလဲလာခဲ့သလို ဝတ္ထုတိုလော
က၌ လည်း အရေးအသားအဖွဲ့အနွဲ့များ ပြောင်းလဲလာခဲ့သည် ကို တွေ့
ရှိခဲ့ရ၏။ ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတွေနှင့် အတူ စရိုက်ပြဝတ္ထုတွေကိုပါ တွေ့
ခဲ့ရလေပြီ။ ထို့အတူ မော်ဒန်ဝတ္ထုများ ပါ ဖတ်ခဲ့ရ၏။ ပြောရလျှင် ဝတ္ထု
တိုလောကပါ ရွေ့လျားလာခဲ့သည် ကို အံ့ဩစွာတွေ့လိုက်ရသည် ။ အ

ရေးအသားပိုင်း၌ လည်း စကားပြောအရေးအသားများ ပိုထွန်းကားလာ
ခဲ့သည် ကိုပါ အံ့ဩစွာတွေ့လိုက်ရသည်။ ။ ပင်မရေစီးကိုကျော်လွန်ဖို့
ကြိုးစားနေကြသော အရေးအသားများကို အသိအမှတ်ပြုခဲ့မိ၏။ ဝတ္ထု
တိုလောကကို ထိုသို့ လေ့လာရင်းနှင့် ပင် ဝတ္ထုတိုများကိုပါရေးချင်စိတ်
ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ။ အနုပညာလောဘ တက်လာမိခဲ့၏။ ထိုကြောင့် ပင်
ဝတ္ထုတိုနှင့် တစ်မျက်နှာဝတ္ထုများကို အရေးကျင့်မိခဲ့လိုက်သည်။ ။ မိမိမှ
ပင်ကိုဗီကြောင့် လား၊ ဆန္ဒကြောင့် လား၊ လေ့လာအားထုတ်မှုကြောင့်
လား မသဲကွဲစွာနှင့် ပင် ရေးဖြစ်ခဲ့သော နှလုံးသားဝတ္ထုတချို့မှာ မဂ္ဂဇင်း
အချို့၌ ပါလာခဲ့၏။ ငယ်မူငယ်သွေး၏ ဗီကြောင့် လည်း နှလုံးသားဝ
တ္ထုများ သာရေးဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုနောက် တွင် တော့ စရိုက်ပြုအားသန်သူ၊ စ
ကားပြောအားသန်သူပီပီ စကားပြော စကားပြေမျိုးစုံကို ရေးဖြစ်ခဲ့သည်
။ ဝန်ထမ်းဘဝကို ရောက်၍ လည်း နယ်ပယ်ဒေသတချို့ကိုရောက်ခဲ့ပြီး
ရောက်လေရာဒေသမှ စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာတို့ နှင့်
စကားစမြည်များ ပြောဖူးခဲ့ပြီ။ မသိသေးတဲ့ အရာ မသိသေးသည့် မှတ်စု
များ ရခဲ့၏။ လူအမျိုးမျိုးကိုလည်း တွေ့ခဲ့ဖူးပြီ။ ယခုမူ
ထိုအဖြစ်အပျက်များမှ ဝတ္ထုတိုစာအုပ်ထုတ်လာနိုင်သည် အထိပင် ဖြစ်
လာ၏။ ယခုစာအုပ်ထဲ၌ အကြောင်းအရာအမျိုးစုံကို ရသမျိုးစုံဖြင့် မွေ
ထားခဲ့မိသည်။ ။ တချို့သောဝတ္ထုတို့ ၌ ဇာတ်ကောင်စရိုက်ကို စမ်းသပ်
ထားသည် လည်း ရှိမည်။ တချို့မှာ အရေးအသားကို အားပြုထားတာလ
ည်း ပါမည်။ တချို့မှာ ပြုံးစရာ အသွင်အဖြစ် ပြုလုပ်ထားတာမျိုးလည်း
ရှိနေပေလိမ့်မည်။ သေချာသည် မှာ ခေတ်ပျက်ကို ကျွန်တော်မြင်ခဲ့ရသ
ည် ။ ထိုစာအုပ်ထဲ၌ ထိုအနံ့အသက်များ နှင့်
ကင်းလွတ်နိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်းကိုလည်း ဝန်ခံစရာရှိပေလိမ့်မည်။
ဆလိုက်မီးထိုးပြနေသည့် ကိစ္စများ လည်း ရှိပေမည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ

ကာမူ စိတ်ကျေနပ်မှုမဖြစ်စေခဲ့လျှင် မိမိ၏ လေ့လာမှု၊ ကြိုးစားအားထုတ်မှုများအား ထပ်တိုး၍ လေ့လာ လာပါလိမ့်ဦးမည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။
ထိုအကြောင်းအရာ အဖြစ်အပျက်တို့ သည် လွန်ခဲ့သောနှစ်ကာလများမှ ကျွန်တော် ဖမ်းဆုပ်မိထားသောအရာများ ပင်ဖြစ်သည်။
တစ်နည်းအားဖြင့် ကျွန်တော်၏ အမာရွတ်များ သာ ဖြစ်၏။
စာဖတ်သူများကို ငဲ့တိုက်ချင်မိသော ‘ရသ’ ရေခွေးအိုးတစ်လုံးပင် ဖြစ်၏။
။ ‘တစ်အိုးတစ်လုံး’ သည် စရိုက်ဆန်သော စကားပြောဝတ္ထုများ ဖြစ်၏။
ရသစာပေအခန်းကဏ္ဍ၌ မိမိတတ်နိုင်သောဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။
။ စာဖတ်သူများ ထံ၌ တစ်စုံတစ်ခုသော ရသကိုပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့လျှင် ကျွန်တော်ရေးသားခဲ့ရကျိုးနပ်ပါပြီ။ ဤစာအုပ်အဖြစ် ဖန်တီးထုတ်ဝေရကျိုးနပ်ပါမည်။
ကျွန်တော်၏ ပထမဆုံးဝတ္ထုတိုစုစည်းမှုစာအုပ်အား ထုတ်ဝေခွင့်ပြုပေးသူနှင့် အစစ အရာရာကူညီပေးကြသူများ အားလုံးကိုလည်း မမေ့မလျော့စွာ ကျေးဇူးတင်ရပါသည်။
နောက်ထပ်လည်း ကြိုးစားနေရပါဦးမည်။

လေးစားစွာဖြင့်

မောင်ပြည်အေး(ချော့ကွံ)

၂၂.၉.၂၀၁၆

ဒီမှာ ...အမိ

သေချာတာကတော့

ဒီကမ္ဘာပေါ်မှာ

ဒီလို ရိုင်းစိုင်းညစ်ပတ်တဲ့

သွေးတွေ

ရှိမနေစေချင်ဘူး ...

မာကျူရီမီးလုံးတွေဆိုတာ တအားလင်းနေခြင်းမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ မှန်ပျဉ်ပျက်လေးပါ။ ညဉ့်နက် လာလေ ပိုလင်းလေမထင်နဲ့ ။ ဒီနှစ်က အစောကြီးဆောင်းသွင်းလို့ နှင်းမှုန်တွေကြားမှာ မလင်းအားဘူးပေါ့။ ကျွန်မ သဘောအရဆိုရင် ဒီမာကျူရီ မီးလုံးတွေဟာ ညရဲ့ အရသာကို ပိုပြီးပြာနှမ်းသွားအောင် လုပ်နေတာလို့ ပြောရမှာ ပဲ။ အခု ... ကျွန်မ ရောက်နေတဲ့ ပန်းခြံရှေ့က မာကျူရီမီးလုံးတွေဆိုရင် အဆိုးဆုံးလို့ ထင်တယ်။ ကျွန်မတစ်ကိုယ်လုံးကို ပြာနှမ်းသွားရုံတင်မကဘူး ကျွန်မကို ကျွန်မတောင် ပြန်မှတ်မိဖို့ ခဲယဉ်းခဲ့တယ်။

ညစဉ်လိုလို ကျွန်မရောက်နေတဲ့ ဒီပလက်ဖောင်းတုံးလေးတွေဟာ အဖြူနဲ့ အနက်ကို တစ်လှည့်စီခြယ်ထားတယ်ဆိုပေမယ့် ကျွန်မနင်းမိ

ထားသမျှမှာ အနက်ရောင်တွေချည်းပဲထင်ရဲ့ ။ ကျွန်မနာမည်ကို ‘မိရွှေ’ ဆိုပြီး မှ ညှိထားခံခဲ့ရပေမယ့်လည်း ရွှေမဖြစ်တဲ့ ဘဝမှာ နားနေရတဲ့ ငှက်ပြာမလေးတစ်ကောင်ပေါ့။ လက်မခံချင်တဲ့ ဘဝဆိုပေမယ့် ခုတော့ တစ်ပင်ပြီးတစ်ပင် ပြောင်းနားနေရတာက ကျွန်မဘဝထဲမှာ ငလျင်ကြီးတစ်ခု လှုပ်ခါသွားပြီးကတည်းက ဆိုရမယ်။

‘ဒီမှာ ... အမိ ...’

ဒါကျွန်မကို ချစ်စနိုးနဲ့ ခေါ်ဝေါ်လေ့ရှိတဲ့ နာမည်ပါ။ ဆေးလိပ်မီးခိုးတွေကို နှင်းမှုန်ကြားထဲ တစ်ချက်မှုတ်ထုတ်ရင်း ခြေလှမ်းကို ရပ်လိုက်တယ်။ ပြန်ကြည့်စရာမလိုဘူး။ ကျွန်မရပ်ထားတဲ့ ပလက်ဖောင်းတုံးလေးတွေရဲ့ အရောင်ဟာ အနက်ပဲဆိုတာ ဗေဒင်မေးနေစရာမလိုဘူး။ ဒဿနအတွေးနဲ့ ပဲ စဉ်းစားကြည့်ဦး။ ပလက်ဖောင်းတုံးလေးတွေကို အဖြူနဲ့ အနက်ပဲ သုတ်ထားထား။ အနက်နဲ့ အဝါကြားပဲ သုတ်ထားထား။ အနီနဲ့ အဖြူပဲ သုတ်ထားထား။ နေ့ဘက်မှာ ပဲ အဲဒီအရောင်တွေဟာ အသက်ဝင်နေလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်မထင်တယ်။ အထူးသဖြင့် ဒီလိုမာကျူရီအလင်းရောင် အောက်ရောက်နေတဲ့ ပလက်ဖောင်း တွေမှာ ဆိုရင် ညဘက်ရောက်တိုင်း အားလုံးဟာအနက်ရောင် အတုံးလေးတွေချည်းပဲ ဖြစ်နေတတ်တယ်ဆိုရင် ကျွန်မဒဿနကို လွန်တယ်လို့ ပြောကြမှာ မဟုတ်ဘူး မို့လား။

‘အခြစ်ပါလား၊ တစ်တို့ လောက်’

ဒီလိုစကားတွေက ရိုးလို့ တောင်အီနေပါပြီ။ ကျွန်မနဲ့ သူတို့ ကြားမှာ ထွန်းကားနေတဲ့ ‘အာလုတ်စကား’တွေပေါ့။ ဂျာကင်ထဲက ဇစ်ပိုမီးခြစ်လေးကို ထုတ်ပြီးခြစ်ပေးလိုက်တယ်။ စီးကရက်ခဲထားတဲ့ သူတို့ မျက်နှာဟာ မီးခြစ်ကလေးဆီကို တိုးလာတယ်။ မီးခြစ်ကလေးရဲ့ လောင်ကျွမ်းမှု

ကို ကျွန်မနဲ့ သူတို့ ပြိုင်တူဆိုသလို မီးညှိကြေးကစားနေကျ။ ဇစ်ပိုမီးခြစ်
ကလေးရဲ့ အလင်းအားလေးမှာ ပဲ
မျက်လုံးချင်းစကားတွေပြောလိုက်ကြတယ်။ အဆင်ပြေအောင်
ညှိလိုက်ကြတဲ့ သဘော။ ကျွန်မက အဲသလိုပဲ မီးမငြိမ်းသေးဘဲ စီးကရ
က်ကို ညစဉ်မီးညှိပြီး ယောက်ျားတကာကိုပြန်ပြီး လှည့်ဖြားလာနိုင်ခဲ့တ
ယ်။

"ဒီမှာ ...အမိ"

အသံလာရာလှည့်ကြည့်ဖြစ်တယ်ဆိုရင်ပဲ အခြားတစ်ဖက်မှာ အရိ
ပ်နှစ်ခုကို ဖျတ်ခနဲမြင်လိုက်ရတယ်။ မာကျူရီမီးအလင်းတွေဟာ လူလုံး
သဲသဲကွဲကွဲမြင်နိုင်ဖို့ အားမရှိဘူးဆိုပေမယ့် အဲဒီ အရိပ်နှစ်ခုကိုတော့ သဲ
သဲကွဲကွဲကြီးကို ကျွန်မမြင်လိုက်ရတယ်။ မမှတ်မိစရာမရှိဘူး။ ဘေးက
ကောင်မလေးဟာ ဘယ်သူဘယ်ဝါဆိုတာ မမြင်ရပေမယ့် အင်္ကျီအဖြူလ
က်ရှည်ဝတ်ထားတဲ့ လူကိုတော့ ဘယ်လိုမှ လွဲမရအောင်ထိ ကျွန်မသိတ
ယ်။ ဆလွန်းကားအဖြူရောင်လေးပေါ်မှာ ပဲ တွေ့လိုက်ရတာ။ ကျွန်မအ
နှစ်နှစ် အလလလိုက်ရှာခဲ့ရတဲ့ သူလေ။ အခုတော့တွေ့ပြီ။ တစ်မြို့ဝင်
တစ်မြို့ထွက်ပြီး ရှာခဲ့ရတာ နောက်ဆုံးတော့ 'မိရွှေ' တွေ့ခဲ့ရပြီ။ သူ ဒီမြို့
မှာ ပဲနေတာဖြစ်မယ်။

‘အခြစ်ပါလား’

‘မောင်လေး ဒီညတော့ နိမ်းကွာ’

ကျွန်မစိတ်တွေ ဆောက်တည်ရာမရခဲ့ဘူး။ ဒီလူနဲ့ တွေ့ ပြီးတဲ့ နောက်ပေါ့။ မာကျူရီအလင်းရောင်အောက် ရောက်အောင် ပို့ခဲ့တာသူလေ။
တကယ်တမ်း သူက ကျွန်မယောက်ျားပါ။ ဘယ်နှယ့်ရှင်၊ သူ့မှာ တင်တဲ့
ဖဲကြွေးကို ကျွန်မက ဆပ်ရမယ်ပေါ့။ ကျွန်မ မိဘနှစ်ပါးဆုံးပြီးကတည်း

က အမွေတွေအပေါ်လည်း ခွစီးလုပ်သေးတယ်။
အတွင်းပစ္စည်းကလည်း ကုန်၊ အိမ်နဲ့ ခြံကိုတောင် အပေါင်ထားရတယ်
ဆိုတော့ ဒီနေ့မပေးနိုင်ရင် သူ့အသက်ရန်ရှာမယ့်
လူတစ်စုအတွက်လည်း မိန်းမဖြစ်သူ ကျွန်မကို ထိုးကျွေးပြီးဆပ်ခဲ့တာ
လေ။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်မအသက်ဟာ ရှိလှမှ ၁၉နှစ်ပေါ့။ သူ့ထက် ၈ နှစ်
လောက် ငယ်တယ်။ ပြီးတော့ သူပျောက်သွားတယ်။ ဘယ်တော့မှ ကို
မတွေ့ရလောက်အောင်ကို ပျောက်သွားတာ။ ကျွန်မဘဝကတော့ သူ့ဖဲ
ကျွေးဆပ်ခဲ့တဲ့ လူတစ်စုရဲ့ ရင်ခွင်တွေထဲမှာ မျက်ရည်စတွေနဲ့ ရုန်းရင်း
ကန်ရင်း ဘဝပါပျက်ခဲ့ရပြီပေါ့။ မိန်းမဆိုတာ ယောက်ျားတစ်ယောက်ရဲ့
‘ကျွန်’ မှ မဟုတ်တာ။ ကျွန်မအသိနဲ့ ကျွန်မလက်ခံရရှိခဲ့တဲ့ ဘဝဟာ အ
ရှေ့နဲ့ အနောက်လို ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။ ဘယ်လိုမှ မရုန်းသာခဲ့တဲ့ ခွန်အား
ဟာ သူ့ကိုအနက်ရှိုင်းဆုံး နာကြည်းလာစေရတဲ့ အကြောင်းအရင်းတွေပဲ
ပေါ့။

သံတိုင်တွေကြားတိုးဝင်လာတဲ့ နေရောင်ခြည်တွေဟာ အနွေးဓာတ်
ကို လုံလောက်အောင် မပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ခြောက်သွေ့ရုံလောက်
လေးရရင်တောင် ဒီအခန်းထဲက အနံ့အသက်တွေကို သက်သာစေဦးမ
ယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီအနံ့အသက်တွေကို ရှူသွင်းရှူထုတ် လုပ်လာရပါများ လာ
တော့လည်း ရိုးနေပြန်ပါပြီ။

တကယ်တမ်း ဒီအနံ့အသက်ဆိုးဆိုးတွေဟာ ကျွန်မဘဝလောက်
တော့ ဆိုးရွားမယ်ထင်ပါဘူး။ အခုလုပ်ပစ်ခဲ့တဲ့ လုပ်ရပ်ကို ကျွန်မကျေ
ကျေနပ်နပ်ကြီးနဲ့ လက်ခံခဲ့တယ်။ ကျွန်မယောက်ျား ကိုကျင်မောင်ကို၊
လူမဆန်တဲ့ သူ့ကို ကျွန်မလက်နဲ့ သတ်နိုင်ခဲ့တာကိုက ကျေနပ်စရာပါပဲ။
အဲဒီလို သွေးဆိုးသွေးညစ်တွေ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိမနေသင့်ဘူးလို့ ကျွန်မခံ
စားမိတယ်။ ဒါကြောင့် လည်း သူ့ရဲ့ ဘယ်ဘက်ရင်အုံကို ဓားတစ်ဆုံးအ
နက်ထိ ထိုးစိုက်ပစ်ခဲ့တာပေါ့။ အချက်ပေါင်းများစွာပဲ။ သူ့ရဲ့ သွေးဆိုး
သွေးညစ်တွေကို ကျွန်မထိုးစိုက်ခဲ့တဲ့ ဓားနဲ့ ပဲဖောက်ထုတ်ပစ်ခဲ့တယ်။
အဲဒီအတွက် ကျခဲ့တဲ့ အပြစ်တွေအတွက်လည်း ကျွန်မ
ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး ရှိပါတယ်။

ကျွန်မဘဝကို ဖဲကြွေးထိုးမဆပ်ခင် တစ်လလောက်အလိုကတည်း
က မိသားစုအပေါ် နိုင်ထက်စီးနင်းပြုခဲ့တဲ့ အထိ ခွင့်လွှတ်လို့ ရပါသေး
တယ်။ သူ့ရိုက်လို့ နှက်လို့ အိပ်ရာထဲ ဗုန်းဗုန်းလဲတာတောင် သူ့အပေါ်မ
နာကြည်းနိုင်ခဲ့လည်း ကျွန်မအမှားပဲ ဖြစ်နေပြီပေါ့။ အဲဒီတုန်းကဆို အိမ်
မှာ ကူဖော်လောင်ဖက်အဖြစ် ခေါ်ထားတဲ့ ဒေါ်ကြီးအုန်းကိုတောင်
အဖျားခတ်မှာ စိုးလို့ သူ့ရွာကိုပြန်ဖို့ ပြောပြီး လွှတ်လိုက်ရတယ်။ တက
ယ်ဆို အဲဒီတုန်းကတည်းက ကျွန်မလည်း ဒေါ်ကြီးအုန်းတို့ ရွာကို အပြီး
လိုက်သွားမိခဲ့ရင် ဒီလိုအဖြစ်အပျက်မျိုးတွေ ရှိလာမှာ မဟုတ်ဘူး ။ ဒါ
ပေမဲ့ ကိုယ်ချစ်လို့ ယူထားတဲ့ လင်ယောက်ျားအတွက် ကျွန်မစိတ်မချနိုင်
ခဲ့တာကိုက ကျွန်မဘဝမှာ အကုသိုလ် စဝင်ခဲ့တော့တာပါပဲ။

ကမ္ဘာပျက်မတက်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ နေ့ကဆို သူဟာ အဝေးကို ထွက်သွားလို
က်တာသိတယ်။ မကြာခင်ဘဲ စွန့်ခွာပေးရတော့မယ့် ကျွန်မမိဘတွေရဲ့
အမွေဖြစ်တဲ့ ခြံကြီးထဲမှာ ကျွန်မတစ်ယောက်တည်းပဲ ချောင်ပိတ်မိပြီး

ကျန်နေခဲ့တယ်။ သူတို့ ထဲကတစ်ယောက်က တိုက်ခန်းတံခါးကို အပြင်
ကနေလော့ချလိုက်သံ ကြားလိုက်ရတယ်။ ပြီးတော့တိုက်ခန်းထဲမှာ ကျွန်
မယောက်ျားတွန်းပို့ခဲ့တဲ့ လူတစ်သိုက်နဲ့ ကျွန်မ ဘယ်လိုမှ မရုန်းသာ
တဲ့ ခွန်အားနဲ့ မိန်းမတွေဟာ ယောက်ျားဖြစ်သူရဲ့ ‘ကျွန်’ ဖြစ်မှန်းမသိ ဖြ
စ်သွားရတာကို ကြိတ်မှိတ်ခံစားရင်း နာကြည်းစိတ်တွေသာ ကျွန်မ မွေး
မြူဖြစ်လိုက်တယ်။ ကျွန်မ ယောက်ျား ကိုကျင်မောင်လိုလူဆီက
သွေးဆိုးသွေးညစ်တွေကို ကျွန်မဖောက်ထုတ်ရမှ ကျေနပ်မယ်ဆိုတဲ့ ဆုံး
ဖြတ်ချက်မျိုး ချနိုင်ရုံပဲရှိခဲ့တာပေါ့။ ဒါကြောင့် အခုကိုကျင်မောင်ရဲ့ သွေး
ညစ်တွေ ဖောက်ထုတ်ပစ်နိုင်ခဲ့တဲ့ ကိစ္စကို ကျွန်မကိုယ်တိုင် ကျေကျေန
ပ်နပ်ကြီးရှိပါတယ်။

‘သမီးနာမည်က ...’

‘ရွှေမိပါ’

‘သမီးရုပ်ရည်ကလေးနဲ့ ကွယ်၊ ဘာလို့ အထဲရောက်လာပါလိမ့်’

‘ယောက်ျားတစ်ယောက်ရဲ့ ကျွန်အဖြစ်က မနေနိုင်လို့ ဆိုတာဘဲ သိ
ထားပေးပါ အန်တီ’

ဘုရားရေ၊ အဖြစ်အပျက်တွေက ထူးဆန်းလိုက်တာ။ တစ်ခန်းတည်း
မှာ တင် ရွှေမိနဲ့ မိရွှေ။ အရွယ်ကတော့ သားအမိအရွယ်။ ပြီးတော့ အဖြစ်
အပျက်တွေက ပိုပြီးအံ့ဩစရာကောင်းလောက်အောင်ကို ခေါင်းစဉ်တူ
နေခဲ့တယ်။ ယောက်ျားဖြစ်သူရဲ့ ‘ကျွန်’ အဖြစ်မခံချင်လို့ ယောက်ျားဖြစ်
သူကို သတ်ခဲ့တာဆိုပဲ။

ကောင်မလေးအသက်က ရှိလှမှ (၁၈)နှစ်ပေါ့။

အသားအရေကဖြူဖြူ။ မျက်နှာလေးက သွယ်သွယ်။ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါ
က်ကလေးက ပြောစရာမရှိဘူး။ အေးလေ၊ ဘဝပေးကိုက ဒီအတိုင်းပဲ ဖြ

စံဖို့ ဖန်လာတာဆိုပြီး ပုံချလိုက်ရုံပဲရှိတာပေါ့။ ကံစီမံရာဆိုသလိုမျိုးပဲ တကယ်ဆို ကျွန်မကလည်း သူ့အရွယ်လောက်ကဆိုရင် သူ့တက်မသာရင် သာနေမယ်။ မလျော့တဲ့ အလှတွေနဲ့ ပေါ့။ မကောင်းဆိုးဝါးယောက်ျား တစ်ယောက်ကြောင့် သာ ကြွက်မနိုင်တော့ ကျီကိုမီးရှို့ခံလိုက်ရတာပဲ။ ခုတော့ မီးဟု နံးဟု နံးလည်း လောင်ခဲ့ရပြီးပါပြီ။

‘သမီး ... နာမည်ကို ... ဘယ်လိုခေါ်ကြလဲ’

‘အမိလို့ ပဲခေါ်ပါ၊ အန်တီ’

ရော ... ခက်ပြီ။ နာမည်က မမှတ်မိစရာလား။ ရွှေမိနဲ့ မိရွှေပဲဥစ္စာ။ အိမ်နာမည်လှလှကလေးများ ရှိဦးမလားဆိုပြီး မေးကြည့်ခါမှ ‘အမိ’ လို့ ပဲ ခေါ်ပါဆိုတော့ မခက်ပေဘူးလား။ ဒီအထိလိုက်ပြီး တူစရာရှားမှ ရှား။

‘ဪ ... သမီး၊ အန်တီက ဒီလကုန်ခါနီးရင် ထွက်ရတော့မယ်လို့ ပြောမလို့ ပါ’

‘ဝမ်းသာစရာပေါ့၊ အန်တီရယ်၊ သမီးကတော့ ...’

ဗေဒင်တို့ ၊ ကတ်ကင်းတို့ ယတြာတို့ သဘောအရ ဆိုရင်တော့ ရွှေမိရောက်လာလို့ မိရွှေလွတ်တာလို့ ပြောကြလေမလားဘဲ။ တကယ်တော့ မိရွှေအပြစ်က မိရွှေဆပ်ပြီးမှ ကျေရတာပါ။ ဒီကလွတ်တဲ့ အခါကျရင်တော့ ဒေါ်ကြီးအုန်းတို့ ရွာကိုလိုက်သွားပြီး ဘဝကိုဇာတ်မြှုပ်နေရမယ်။ ပြီးရင်ဘဝကို အသစ်ကစရာမှာ မို့ တွေးပြီးတော့တောင် စိတ်ချမ်းမြေ့စရာကြီးပေါ့။

‘ဟဲ့ ဟဲ့၊ မိရွှေများ လားကွယ်’

‘ဟုတ်တယ်လေ ဒေါ်ကြီးအုန်းရဲ့ ။ မိရွှေပါ။’

ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်တယ်။ ဒေါ်ကြီးအုန်းနဲ့ ကျွန်မ မတွေ့တာနှစ်တွေ မနည်းကြာပြီပဲ။ ဒီကြားထဲ ကိုကျင်မောင်ကို သတ်တဲ့ အမှုနဲ့ ထောင်(၇)နှစ်က ကျသေး။ ပြီးတော့ ကျွန်မရုပ်ရည်က ဒေါ်ကြီးအုန်းမြင်ဖူးထားတဲ့ မိရွှေမှ မဟုတ်တော့တာ။ ထောင်ထွက်မိရွှေလေ။ ပုံကြမ်းရုပ်ကြမ်းနဲ့ ဆိုတော့လည်း မှတ်မိချင်စရာမှ မကောင်းတာပဲ။ ဒါတောင် ဒေါ်ကြီးအုန်းက ရုပ်ဖမ်းတတ်လို့ တော်သေးရဲ့ ။ ဒါဆို ဒေါ်ကြီးအုန်းတောင် ခေါင်းတွေဖွေးဖွေးထလို့ အတော်ကလေးအိုဇာသွားခဲ့ပြီ။

‘အောင်မယ်လေး မိရွှေရယ်။ မပြောချင်တော့ပါဘူးဟဲ့။’

‘မငိုပါနဲ့ ဒေါ်ကြီးအုန်းရယ်။ ဘယ်သူဘာဖြစ်ပြန်လို့ တုံး၊ ပြောပါဦး။’

ကျွန်မစိတ်တွေထိတ်လိုက်တာ။ ဒေါ်ကြီးအုန်း ရွာပြန်မယ်လုပ်တော့ ကိုကျင်မောင်နဲ့ ကျွန်မသားလေးကိုပါ စောင့်ရှောက်ပေးဖို့ ထည့်လိုက်တာ။ ဒေါ်ကြီးအုန်းက သားလေးအပေါ်မှာ ထားတဲ့ မေတ္တာကိုလည်း သိလို့ ထည့်ပေးဖြစ်လိုက်တာ။ အဲဒီတုန်းက မိသားစုတစ်ခုရဲ့ ဖရိုဖရဲနိုင်လှတဲ့ အဆင်ပြေမှုတွေကြားထဲ သားလေးကို မြေစာပင်အဖြစ်မခံနိုင်လို့ ဒေါ်ကြီးအုန်းနဲ့ ထည့်ခဲ့လိုက်တယ်။ ကိုကျင်မောင်မသိအောင် ချန်ထားခဲ့တဲ့ လက်ကောက်လေးတစ်ကွင်းကို ရင်းနှီးစားကြဖို့ ပေးပြီး လွှတ်လိုက်တာ။ အခု ဒေါ်ကြီးအုန်းနဲ့ တွေ့ရလို့ ဝမ်းသာဖို့ ကြံတုန်းရှိသေးတယ်။ ဒေါ်ကြီးအုန်းရဲ့ မျက်ရည်စတွေက မထိတ်သာ မလန့်သာနဲ့ ။

"ညည်းသားလေး မြို့မှာ အိမ်ထောင်ကျသွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့အဖေ အတိုင်းပဲ ဖဲရိုက်၊ အရက်သောက်၊ ဆိုးသွမ်းလိုက်တာလည်း လွန်ရောဆိုပြီး ကြားရတယ်။ အခုတော့ ပြီးခဲ့တဲ့ လထဲကမှ သူ့မိန်းမက မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ပြီး သတ်လို့ သေပြီတဲ့ "

‘ကျင်မောင်ရဲ့ သွေး ကျင်မောင်လိုပါလား’

‘အသေးစိတ်တော့ မသိရဘူး။’

ကျွန်မ နားမကြားမမှားဘူး။ ဒေါ်ကြီးအုန်းရဲ့ စကားတွေက ပြည့်စုံမှု မရှိပေမယ့် အားလုံးကို ကျွန်မသိနေတယ်။ ဟုတ်တယ်။ ငါဘာလို့ မက်မောရမှာ လဲ။ လောကကြီးကို အရပ်ဆိုး၊ အကျည်းတန်စေမယ့် သွေးတွေရှိရင် ကျွန်မကိုယ်ထဲများ ဆိုရင်တောင် ဖောက်ထုတ်ပစ်ရမှာ ပဲ။ ဖခင်တစ်ဦးရဲ့ ဆိုဆုံးမဆိုတာဝေးစွ။ ကျွန်မကိုယ်တိုင် မိခင်ဖြစ်ပါလျက်နဲ့ ဆုံးမဖို့ အခွင့်အရေးရအောင်မလုပ်ခဲ့မိဘူး။ ဘယ်သူတွေရဲ့ အမှားကြောင့် လဲ။ သေချာတာကတော့ ဒီကမ္ဘာပေါ်မှာ ဒီလိုရိုင်းစိုင်းညစ်ပတ်တဲ့ သွေးတွေရှိမနေစေချင်ဘူး။

‘ဟဲ့ မိရွှေ၊ ဘာဖြစ်သွားတာလဲ။ မျက်ရည်မကျဘဲနဲ့ ငူငူ ငေါင်ငေါင်ကြီး’

ကျွန်မဘာလို့ မျက်ရည်ကျနေစရာလိုလို့ လဲ။ လောကဓံက ကျွန်မကို ကောင်းကောင်း ကြီး စာတွေသင်ပေးလိုက်ပြီးပြီ။ ခံနိုင်ရည်အား အမြင့်ဆုံးနဲ့ လူတစ်ယောက်ပဲ ဖြစ်ချင်တော့တယ်။ ကျွန်မရဲ့ သားဆိုတဲ့ အသိနဲ့ ပဲ ယူကျုံးမရပေမယ့် တစ်ဖက်က ကိုကျင်မောင်လိုစရိုက်မျိုးကို ကျွန်မ ဘယ်စိတ်နဲ့ လက်ခံပေးရမှာ လဲ။ ကျွန်မ မျက်ရည်ကျစရာမလိုပါဘူး။

"ဪ ဒေါ်ကြီးအုန်းရေ သားရဲ့ ဇနီးကရော နာမည်ဘယ်သူတဲ့ တုန်း"

"ညည်းနာမည်နဲ့ ပြောင်းပြန်ပဲအေ"

ဒီအဖြေကို ကြားရုံနဲ့ ကျွန်မမှာ ဘာမှ ပြောစရာမရှိတော့ပါဘူး။
ဒေါ်ကြီးအုန်းရဲ့ ရွာကလေးကို ကျောခိုင်းထွက်ခွာလာခဲ့ပါပြီ။
ရွာအဝင်မှာ ကြားခဲ့ရတဲ့ သီလရှင်စာသင်ကျောင်းလေးရဲ့ အသံ အခု
တော့ အသံတွေပိုကျယ်လာတယ် ထင်နေရပြီပဲလေ။

မတ်လ ၂၀၁၄ (Health for all မဂ္ဂဇင်း)
